

УДК 658.8:338.48-6(477):615.8

Стамат В. М.

к.е.н., доцент

доцент кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування,
Миколаївський національний аграрний університет

МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ РЕТРИТ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

На теперішній час одним із сучасних трендів розвитку світової індустрії туризму є ретрит, який дозволяє людині відпочити від буденності, пізнати себе, свій внутрішній стан шляхом усамітнення, єднання з природою та залученням оздоровчих процедур (wellness) [1]. Для України це один із нових різновидів відпочинку, який набирає популярності серед інших видів туризму, адже він дозволяє зняти напругу, стрес, що є вкрай необхідним під час постійних тривог, вибухів під час воєнних дій. На нашу думку, розвиток вітчизняного ретрит туризму можливий з використанням ефективного маркетингового менеджменту, серед етапів якого є проведення маркетингових досліджень [2].

Маркетингові дослідження у сфері туризмі являють собою систематичний збір, обробку та аналіз інформації про туристичний ринок з метою прийняття ефективних, раціональних рішень щодо розвитку маркетингу в туризмі. Основними напрямками таких досліджень є: визначення популярних видів туризму; основних туроператорів, туристичних агенцій (суб'єктів ринку), які надають певні види туристичних послуг, пропонують цікаві туристичні продукти; споживча поведінка на туристичному ринку; комплекс маркетингу туризму (туристичні продукти, ціни, реклама, способи продажу туристичних продуктів) тощо.

Ретрит туризм – це спеціалізований, трансформаційний вид туризму, який ґрунтується на цілісному оздоровленні, особистісному зростанні, покращенні ментального (психічного) та фізичного здоров'я шляхом відсторонення від повсякденного життя. Він поєднує відпочинок на природі, спокій, використання SPA-процедур, йоги, медитації та інших практик, які спрямовані на налагодження гармонії душі, тіла та розуму [3].

Ключовими аспектами ретрит туризму є:

- мета – досягнення детоксикації, духовне зростання, вміле управління стресом, ясність розуму;
- навколишнє середовище – це спокійні, екологічні чисті місця, зокрема, ліси, гори, прибережні райони;
- програма туризму – включає організовані програми, що проводяться професіоналами, з-поміж яких можемо виділити семінари, сеанси медитації, йоги, плани здорового харчування, психологічні практики;
- еволюція розвитку: сучасні ретрити часто зосереджені на цілісному здоров'ї, турботі про себе та зв'язку з природою.

Ретрит туризм спрямований на відновлення життєвої енергії та зосередження на природі, подалі від скупчення людей. З огляду на це, основними різновидами ретриту є: духовний, йога ретрит, релігійний, жіночий, чоловічий, мовчазний, оздоровчий, художні майстер-класи [3]. Споживча поведінка у даному виді туризму формується певними чинниками, зокрема психологічного та економічного характеру: емоціями, які туристи очікують від туру, цілями відпочинку, ціною, умовами проживання та культурною програмою [4]. Комусь потрібна тиша, спокій, відновлення, а іншим – самопізнання, перезавантаження та зарядження новою енергією [5].

Україна має достатній природний, рекреаційний та культурний потенціал для розвитку ретрит туризму. На відміну від світових напрямів, для нашої держави характерні такі види ретриту: природний; духовний; культурний; санаторно-лікувальний. Серед пропонованих ретрит-турів відбувається поєднання зазначених різновидів. Переважна більшість турів в Україні локаційно пропонуються у різних куточках Карпат (Яремче, Ворохта, Драгобрат, Сколе, Буковель, озеро Синевір), мальовничі локації Закарпаття (йога тури, SPA-процедури, туристичні подорожі по замках Закарпаття, село Ізки тощо). Проте можна знайти пропозиції ретриту у Київській (трансформаційний, оздоровчий ретрит, переважно мовчазні йога-тури), Вінницькій (село Буша) та Миколаївській областях (село Грушівка, на річці Південний Буг) [6,7].

Не менш цікавими туристичними пропозиціями є психологічні та жіночі ретрити: психологічний ретрит в Буковель «З любов'ю до себе»; «Занурення 2.0» в Закарпаття; психологічний ретрит в Карпати «Відновлення»; жіночий психологічний ретрит «Я – ВсеСвіт»; жіночий ретрит в Карпатах «В гармонії з собою» [7]. Психологічна складова турів включає роботу з психологами з використанням різноманітних психологічних практик: метафоричні асоціативні карти, техніки арт-терапії, нейролінгвістичного програмування, групова терапія, практики з відновлення життєвої енергії, медитації.

Цінова політика ретрит турів в Україні залежить від тривалості відпочинку та місця проживання. Найчастіше пропонують тури, розраховані на 4 дні (йога-тури, SPA-йога тури, психологічний та жіночий ретрит), вартість складає від 4000 грн до 18000 грн, причому найдорожчими є два останніх тури (психологічний та жіночий) у межах 11500 – 16700 грн. Крім того, є пропозиції на 2 дні у ціновому сегменті 6000 – 6200 грн та на 6 днів (здебільшого гірськолижні йога-тури 5450 – 6500 грн [5,6,7].

Важливим елементом у розвитку ретрит туризму в Україні є його просування, комунікація з цільовою аудиторією. Рекламні стратегії використовують сучасні канали та засоби передачі інформації, зокрема, social media marketing, блогери, робота з інфлюенсерами, веб-сайти туристичних операторів, таргетовані рекламні стратегії, SEO, відгуки клієнтів тощо [8].

Отже, ретрит туризм надає «безпечний простір» для розвитку людини, який дозволяє відпочити від впливу сучасних негативних чинників та

відновити свій внутрішній світ, життєву енергію, налагодити гармонію між природою та особистістю, ментальне та фізичне здоров'я.

Список літератури

1. Стамат В.М. Розвиток світової індустрії туризму. *Актуальні питання світової економічної науки* : збірник матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф. (м.Полтава, 06 грудня 2022 р.). Полтава. 2022. С. 223-225. URL : <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/19699>
2. Стамат В.М. Маркетинговий менеджмент в туризмі: світовий досвід. *Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: глобальні виклики*: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 15 квітня 2024 року). Харків: Харківський національний університет міського господарства імені О.М.Бекетова. 2024. С. 163-165 <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/17476>
3. Irina Shamara, Hanna Haponenko, Olena Yevtushenko, & Tymur Vygovskiy (2024). Prospects for the development of retreat tourism in Ukraine. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: International Relations. Economics. Country Studies. Tourism*, (19), 112-122. <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2024-19-11>
4. Стамат В.М., Смирнова А.А., Савченко Н.С. Споживча поведінка на ринку туристичних послуг регіону. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2018. №4. С. 23–34. [https://doi.org/10.31521/2313-092X/2018-4\(100\)](https://doi.org/10.31521/2313-092X/2018-4(100))
5. Ретрит-тури в Карпатах: з'єднайте відпочинок із самопізнанням. URL : <https://galychyna.if.ua/analytic/retrit-turi-v-karpati-z-yednayte-vidpochinok-iz-samopiznannnyam/>
6. Іващук Марія 7 ретритів в Україні для швидкого відновлення цієї весни. URL : <https://bzh.life/ua/plany/1682328305-7-retritiv-ukrayini-shvidkogo-vidnovlennya/>
7. Йога та ретрит тури в пошуках емоцій. URL : <https://flixess.com/uk/tury/?emotion=0&location=0&month=0&page=7&type=43>
8. Litovka-Demenina, S., Tsepka, T., Saichuk, V., Stamat, V., & Boshota, N. (2025). Current advertising approaches in tourism: Effects on consumer behaviour and the advancement of tourism activities. *Salud, Ciencia y Tecnologia - Serie de Conferencias*, 41(1306) DOI : <https://doi.org/10.56294/sctconf20251306>